

UN

*Le printemps à Paris – il me donne suffisamment d'énergie
pour conquérir le monde. Ou au moins l'Angleterre.*

(Jaro v Paříži – dává mi dost síly k tomu,
abych dobyl celý svět. Nebo aspoň Anglii.)

PAUL-OVIDE-ROBIN DESCLOUS,
generál Napoleonových vojsk a údajný Josefinin milenec,
kterého u Waterloo zabila zbloudilá francouzská dělová koule

1

Vyšlo slunce a jaro se vřítilo do Paříže jako hormonální tsunami. Všem živým tvorům ve městě, od naparujících se holubů až po obvykle načuřené policajty, jako by se na tvář přilípl úsměv. Chodníky byly dopoledne přečpané jako jindy, ale teď jako by Paří-

žany procházka ke stanici metra těšila, zatímco jindy skloní hlavy a ženou se jako parní válce. Kola k pronajmutí od firmy Vélíb zmizela ze stojanů brzy, protože i občasní cyklisté se rozhodli vyrazit do práce trasou s malebnými výhledy. Dívky skoro přes noc usoudily, že sezona legín a punčocháčů skončila, muži se na ulicích proměnili ve výry a jejich krky při pátrání po holých nohách najednou zvládaly rotaci o 360 stupňů.

Už se ukazovali i první turisté, i když zatím chodili po špičkách, asi jako hosté, co přijdou na mejdan moc brzy a je jim z toho trapně, ovšem jen dokud si nevšimnou, že tácy bufetu jsou plné lahůdek. A načasovali si to dokonale – vyťahovací rolety u kaváren někam zmizely a terasy se vystavily slunci, takže se město změnilo v jedno velikánské divadlo pod širým nebem.

Vysoké platany kolem ulic mávaly tenkými letošními větvičkami jako nadšené děti a chrlily sněžnou vánici pylu, který vířil ve vzduchu a jehož částičky byly velké jako mušky a pichlavé jako ranní rozhovor s pařížským číšníkem. Dokonce i z kovových mřížek kolem kmenů tu a tam vykukovaly chomáče zeleně. Ty absurdně optimistické výhonky sice brzy oklovají ptáci nebo pomočí psi, ale prozatím ještě zvedaly hlavy skrz závěje pylu a špačky od cigaret a taky si užívaly pařížského jara.

Proč jsem to nedokázal i já?

Inu, bezprostředním důvodem bylo, že jsem zrovna seděl v kavárně v nóbl šestém *arrondissementu* a trpěl jsem jako zvíře. Byl bych zašel dovnitř, abych nemusel platit přírážku za obsluhu venku, ale ani to by mi nepomohlo. Číšník přede mě zrovna postavil kávu a vedle ní položil čokoládíčku jako prezent podniku, velkou asi jako balené párátka, a účtenku, která spíš vypadala na to, že po mně chce, abych nějaké zemi eurozóny pomohl z dluhové pasti. Určitě si mě nespletl s partou u stolu přes uličku, kde se rodinka turistů pásala na haldě croissantů? „Excusez-moi,“ zavolal jsem na něj, ale zrovna se věnoval tortuře nějakého jiného hosta. Zaslechl jsem, že nějaká Američanka chce cappuccino. Proboha, ne, tohle nedělejte, pomyslel jsem si.

„Un cappuccino? Ce n'est pas San Francisco ici, madame,“ po-
chechtával se pingl.

Ona ale odmítla ustoupit. Rozhlédla se, přejela pohledem kožené
sedačky a míhající se číšníky v dlouhých zástěrách, zaposlouchala
se do cinkání lžiček na porcelánových šálcích.

„C'est un café ici, non?“ ujistila se s otřesným americkým přízvukem,
jestli je opravdu v kavárně.

„Ofkous,“ vrátil jí to číšník. „Vy chtít un café crème?“

„Ne, chci cappuccino.“

Bylo by zábavné sledovat jejich zápolení – to, jak se číšník snaží
podrobit si zpupného vetřelce, i to, jak ta žena naivně očekává, že
ve francouzské kavárně dostane přesně to, co očekává – jenže právě
v tom okamžiku dovnitř vklusal důvod, proč jsem tu vůbec seděl, to-
tiž figura, která ve zdejším šik prostředí trčela jako cigaretový špa-
ček v talíři ústřic. I číšník sebou škubl.

Můj americký přítel Jake jako obvykle působil dojmem, že jde na
konkurz na roli mrtvolky vyplavené na pláži: jeho šaty klidně moh-
lo dva dny žužlat hejno sardinek a dlouhé blond vlasy zřejmě s lás-
kou nakadeřil stoupající příliv. Jediným prvkem symetrie na jeho
somnambulně oholeném obličejí byl úsměv od ucha k uchu.

„Hej, Paul, beau tempo, ha? Merci že jsi přišloval, čéče,“ pravil svou
neopakovatelnou frangličtinou. Patří totiž mezi lidi, kteří se novému
jazyku učí výhradně tak, že si z mozku vyhazují kusy toho starého.
Za těch zhruba deset let, co už žije v Paříži, se mu podařilo
rozvařit francouzštinu i americkou angličtinu do žmolkovité ling-
vistické *soupe à l'oignon*. Jeden nikdy neví, co z toho vyleze: vývar,
krutony, nebo něco mezi tím?

„Tak jak to šlo?“ zeptal jsem se ho, jen co si přisedl.

„Formidábilně, čéče, adorovala je.“

Přikývl jsem, ačkoli tomu bylo těžko uvěřit. „Ona“ totiž byla lite-
rární agentka, „je“ zase Jakeovy básně, a „adorovat“, natož obdi-
vovat, nebyla činnost, ke které by se přičetný člověk kdy uchýlil, co
se jeho básní týče. Lepší výrazy by byly buď „přežít“, anebo „muž-

ně snášet“. Na té směsici přiblblých rýmů a nesnesitelně popisné pornografie bylo cosi, z čeho jste zatoužili jít a vsunout ukazovák do elektrického ořezávátka, abyste to přehlušili jinou a menší bolestí.

„Opravdu tě *pozvala* k sobě? Myslím jako *po tom*, co jsi jí poslal ukázky?“ Ze všech sil jsem se snažil, aby mi na hlase nebyla poznat nevěřičnost.

„Oui, čéče,“ odpověděl Jake a vyndal si z kapsy paklík tabáku a papírky. Nějak se mu nedařilo sžít se se zákazem kouření ve francouzských kavárnách. „Řek mi o ní jeden známej. Je spisovatel. No, teda tvrdí, že je spisovatel, ale ještě nic nedopsal do konce – je to Francouz –, ale prostě mi sdělal... eee... sdílnul...“

„Sdělil?“ napověděl jsem. Jakmile Jake vrhl svou francouzštinou nasáklou mysl do příliš složitých konstrukcí ve své mateřštině, mohlo to konverzaci zaseknout i na hodiny.

„Jo, voilà – sdělil, že ta agentice proslavovává français spisovatele ve světě. Víš, ona prosáznila, teda prosázela jednoho scenáristu do Hollywoodu. Znáš ten film, jak ten kluk potká tu holku, ale vlastně je to její duch, protože ona je v komatě?“

„Znám.“ Myslel tím nejprodávanějšího autora Francie, na jehož první román si koupil práva Spielberg ještě před tím, než to vůbec vyšlo, a to celé právě díky téhle pařížské literární agentce. „A ty si myslíš, že se Spielberg bude zajímat i o tvoje básně?“ zeptal jsem se. Neviděl jsem to jako reálnou možnost... leda by se v Hollywoodu probudil nečekaný zájem o veršované hardcore porno. Jake ale pro praktické záležitosti neměl smysl, a tak dál brebentil a vykládal mi, jak to bylo. Takhle nadšeného jsem ho neviděl od té doby, co náhodou narazil na skupinu delegátek z konference za záchranu ohrožených jazyků světa. Vzhledem k tomu, že si jako životní cíl vytkl mít sex se ženami všech národností, co jich na světě je, bylo to pro něj jako narazit na hromadu nehlídaných cigaretových papírků.

„Napsnul jsem pejzý spécialement pro ni, víš, inspirovanou tím příběhem o komatě. Chceš to slyšet?“

„Eee...“ Jak se zdvořile říká „Proboha, jen to ne“? Nedostal jsem šanci na to přijít.

„Holka, i když jsi v komatě, chtěl bych mít doma tě...“

„Ovšem, Jakeu, jsem v obraze.“ Ale radši bych ten obraz rozřezal a rám spálil.

„Nevadí, že jsi v bezvědomí, hlavně že budíš libido mé.“

„Takže ty jsi jí poslal *tohle*, a stejně tě pozvala k sobě?“

Místo odpovědi se Jake jen zazubil a přikývl. Cigaretu už měl v puse, rozhlížel se, kdo mu připálí, a děsně se divil, že tu nikdo nekouří.

„Dokonce zavolala k sobě do pracovny kolegové, aby si to poslyšeli,“ pokračoval, „a všichni hned pochopnuli moje ironie. Smáli se nonstop.“

Ký to div, pomyslel jsem si.

„Prostě je *adorovala*, čéče,“ vykládal. „Řeknula mi, ať, eee...“

Zadíval se do blba, jako by si chtěl vychutnat ten kouzelný okamžik, kdy mu někdo řekl, že se mu líbí jeho básně – nebo že je přinejmenším dokáže snést bez pomoci sedativ – „...ať jdu pryč,“ dokončil to.

„Řekla ti, ať jdeš pryč?“ Jako by do místnosti nečekaně pronikl paprsek slunce přičetnosti.

„Jo, a ať se vrátnu, až je tradukuju.“

„Tradukuju?“

„Jo, jasně, do jiný langváže. Ať zase přijdu, až to tradukuju do deseti jinejch langváží. Aby to mohla prodat do světa.“ Už jsem to chápal. Přeložit jeho básně do deseti jazyků? To bylo jak sdělit dvoumetrovému uchazeči o místo žokeje, ať se nevrací, dokud nebude měřit metr pade. Čili ať se nevrací nikdy.

„Můžu požádat svoje expřítelkyně, aby mi pomohly,“ vykládal nadšeně Jake. „Třeba Li, ta ze Severní Koreje, nebo Jamani ze Saúdský tý, a taky, eh, monsieur?“

Už jsem se strachoval, že Jake hodlá navrhnout číšníkovi, aby si stříhl nějakou obtížnější překladovou pasáž, ale on se ho jen zeptal, jestli nemá oheň.

„Non, monsieur,“ odpověděl číšník podle pravdy. Jake to ale pořád